



رعایت نشده بود که این مسئله بازگویی این نکته است که نقش درام تا چه اندازه موثر است.

در پایان برای جمع بندی این نشست حنیفی گفت: با توجه به شرایط اجتماعی که امسال در جامعه بوجود آمده بود دبیر جشنواره به ناچار مجبور به انتخاب یک سری آثار شد که در حد و اندازه جشنواره نبودند. البته سال‌های گذشته هم شاهد حضور کارهای ضعیف بودیم اما نه در این اندازه که شاهد تنزل آن باشیم. در این میان من همه را مقصر می‌دانم، از هنرمندان صاحب نام و کسانی که این اشخاص را الگوی خود قرار داده و از این آوردگاه کنار کشیدند گرفته تا دست اندر کارانی که تصمیم به انتخاب گزیده جشنواره‌های کشوری دیگر در فجر امسال گرفته‌اند. این جشنواره چون رسالت یک رویداد بین‌المللی را بر عهده دارد اگر حتی یک سال از برگزاری خود اجتناب کند امتیازی منفی را در سطح بین‌المللی اخذ می‌کند که قابل بازگشت نبود. در نهایت هنرمند باید آنقدر کار کند که شورای نظارت و... را مجبور به پذیرش خود کند چرا که اینجا خانه اصلی هنرمند است.

همچنین رضا آشفته در جمع بندی این جلسه اضافه کرد: جشنواره امسال، در سراسریی تند ۹۰ درجه خود قرار گرفت. این کیفیت ارائه؛ بازگویی این مهم است که جشنواره امسال نتیجه یک روند رو به رشد ۴۰ ساله نیست. در نهایت با انتخاب کمیته احتمالی شد از بروز این اتفاق جلوگیری کرد. در این فستیوال آثاری شرکت کرده‌اند که معدل نمره آنها از نظر کیفیت ساختاری مردودی بود. در این میان نمی‌توان به هنرمندان کنار کشیده هم چیزی گفت چرا که تصمیمات هر کسی به تناسب زندگی خودش قابل احترام و پذیرش است. و کار ما قضاوت این اشخاص نیست اما در مجموع خودبندیده به عنوان انسانی که خود را فرهنگی دانسته و ریشام را از فرهنگ می‌گیریم در اتکای به همه موارد خود را موظف می‌دانم در هر شرایطی به شاخصه‌های فرهنگی در هر دوره توجه کنم. تاریخ بیانگر این حقیقت است که فرهنگ همیشه بر سیاست غالب است و تعطیل بردار نیست. بنابراین با تعطیل کردن تئاتر و روزنامه و... اتفاق خوبی برای هیچ کس نخواهد افتاد. ما چرخ را در دست داریم که خواسته یا ناخواسته باید آن را به نسل‌های بعدی انتقال دهیم. حنیفی با این جمله این جلسه را خاتمه داد که: گذشته چراغ راه آینده است.

می‌افتاد و نکته دوم اینکه چرا این تصمیم گرفته نشده است که در این شرایط با انتخاب آثار رجحان، کارهای ضعیف‌تر حذف شود و مثلاً به جای ۴۰ اثر با ۲۰ اثر جشنواره برگزار می‌شد. با توجه به شناختی که همه از کوروش زارعی دبیر این دوره از جشنواره داریم و می‌دانیم که ایشان یک هنرمند دغدغه‌مند در عرصه هنر هستند، سئوالی که در این میان به ذهن می‌رسد این است که آیا مافیایی در تئاتر مانند سینما وجود دارد که اجازه کار و آزادی عمل را به ایشان نمی‌دهد؟ رضا آشفته به این سوال صراحتاً پاسخ داد: خیر در تئاتر مافیایی وجود ندارد و در ادامه حنیفی گفت: مشکل اساسی در ایدئولوژی‌های ذهنی مسئولان است که جهان بینی آنان را در پرورش هنر تبیین می‌کند، که منجر به ساختار فرهنگی غیرقابل پذیرش از طرف مردم و هنرمندان شده است. رجحیت دادن به آثار مذهبی و جنگی بدون اینکه دقت کنند این آثار در عمل ضد دفاع مقدس و ضد مذهب در جامعه نشر پیدا می‌کند.

در ادامه همین بحث رضا آشفته عنوان کرد: مسائل مطرح شده از این رو در سطح هستند که از دغدغه و مشکلات امروزی ما حرف نمی‌زنند، مردم ما با مسائلی چون گسست نسل‌ها، ترافیک‌های طولانی و کم‌آبی و آلودگی هوا درگیر هستند. آزادی بیان در دست هنرمند ابزاری است که این مسائل را در اثرش نشان دهد تا جامعه انعکاس اشتباه‌های خود را در این آئینه تمام‌نما ببیند. هنرمندان به مذهب و جنگ می‌پردازند چرا که راه‌ارتزاقی آن‌ها برای حضور در صحنه است. درام از تجربه زیسته هنرمند در مواجهه با مسائل روز شکل می‌گیرد، مثلاً خانه عروسک از هنریک ایبسن در زمانی شکل می‌گیرد که آغاز فعالیت‌های زن در جامعه را قرار است به چالش بکشد. در کل هنر زیر سلطه ابزارهای حاکم نمی‌تواند فرهنگ‌ساز شود. تئاتر باید به پرسش‌های امروز پاسخ دهد. تئاتری که پرسشگر است مخاطب را جذب کرده و در ادامه آن را با کشف‌های تازه روبرو می‌کند، بنابراین درام وقتی آئینه‌ای از اجتماع و محیط نباشد، ضعیف می‌شود.

دبیر تحریریه روزنامه صبا در ادامه بیان کرد: در تئاتر امسال آثاری که با اقبال مخاطب مواجه شده‌اند عمدتاً از آثاری بودند که کارگردان به سراغ یک متن از نویسندگانی صاحب نام رفته بود. مخاطب هنری این فستیوال به دنبال بهانه‌ای بود که بتواند انگیزه‌ای برای دنبال کردن ماجرا داشته باشد در حالی که در سایر آثار حتی این حداقلی هم

اگر شما تئاتر خود را حفظ کرده و ارتقا دهید هیچ کشوری نمی‌تواند در سیاستگذاری‌های شما دخالت کند. با این حال برای من بسیار سخت است که در دوره کنونی با این وضعیت، تئاتر را در حال مرگ و زوال می‌بینم. از دیگر مسائل مهم در زوال تئاتر ایران قوانین سالن‌های آزاد و خصوصی است که مرکز هنرهای نمایشی با اینکه در دایره شدنشان نقش اساسی دارد اما هیچ نظارتی بر این سالن‌ها به نفع هنرمند ندارد و متأسفانه در این تصمیم‌گیری‌ها فقط منافع سالن‌دار حفظ شده است. در ادامه این نشست برای بررسی موشکافانه‌تر تئاتر‌های اجرا شده در جشنواره رضا آشفته بیان کرد: مشکل اصلی این آثار این است که در سطح جشنواره تئاتر نیستند و ویتترین ضعیفی برای تئاتر یک کشور هستند که دلیل آن این است که هنرمندان پرسابقه در آن حضور ندارند و از طرفی مسئولین برای اینکه بیلان کاری خود را پر کنند با داستان بسته از نظر پذیرش تئاتر آزاد مجبورند به سراغ کسانی بروند که باری به هر جهت فقط به دنبال تولید تئاتر هستند بدون پرسش و دغدغه! مسئولین هم به جای اینکه برای نمایش این دوره از تئاتر به دنبال کیفیت بوده باشند از نظر کمیته سعی داشته‌اند جدول را پر کنند. ما جشنواره‌ای داشتیم با عنوان بچه‌های مسجد آثاری که در فجر امسال حضور دارند بیشتر شبیه به این جشنواره شده است.

امیر افشار فتوحی:

چه اصراری برای پر کردن جدول جشنواره داشته‌اند؟
افشار فتوحی در تائید این گفتار اضافه کرد: حضور بزرگان نیز در این جشنواره با مذاکراتی ضرب‌العجلی اتفاق افتاده طوری که این دوستان عنوان کردند برای آماده کردن اثر در جشنواره زمان کافی رانداشتند. در واقع تدابیری اندیشیده شده که در انتها هیچ کدام راهگشا نبوده است. باید دانست که چه اصراری برای پر کردن جدول جشنواره داشته‌اند؟ بنده خودم به عنوان یک فرد رسانه‌ای عملکرد دبیر این جشنواره برایم قابل درک است، اما انتظار می‌رود دبیرخانه این جشنواره که دائمی هم هست، تدبیری برای این موضوع داشته باشد و اگر اصرار در حضور نمایشی هم وجود دارد از حرف‌های ما برای رتوش و قوام بخشیدن به آن اثر بهره‌بردارد چرا که جشنواره جای ارائه آثار قوی و حرفه‌ای است. بنابراین بهتر بود این اتفاق در آثار جشنواره تئاتر امسال